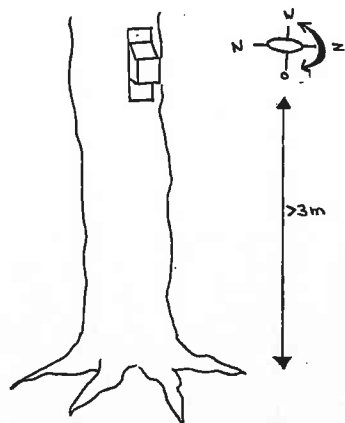

Waar moet een vleermuiskast opgehangen worden?

Er gelden voor het ophangen van vleermuiskasten een paar vuistregels:

- hang de kast op minimaal 3 meter hoogte
- plaats de kast bij voorkeur in een omgeving met veel bomen
- plaats de kast bij voorkeur nabij water of bomenlanen
- plaats de kast bij voorkeur met de opening naar het zuiden of oosten (kast wordt dus erg warm)
- hang bij voorkeur meerdere kasten in elkaars directe omgeving op
- zorg ervoor dat de vleermuizen een vrije aanvliegroute hebben op de invliegopening.

Hoe groot is de kans dat er ook vleermuizen in de kast komen?

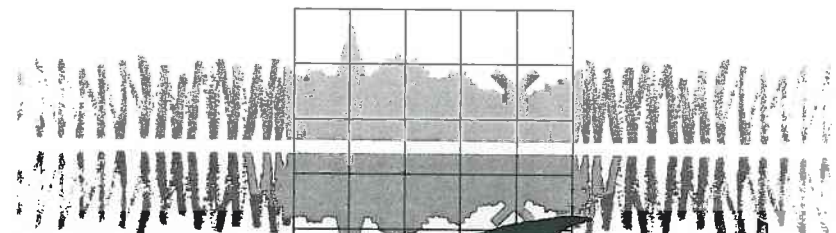
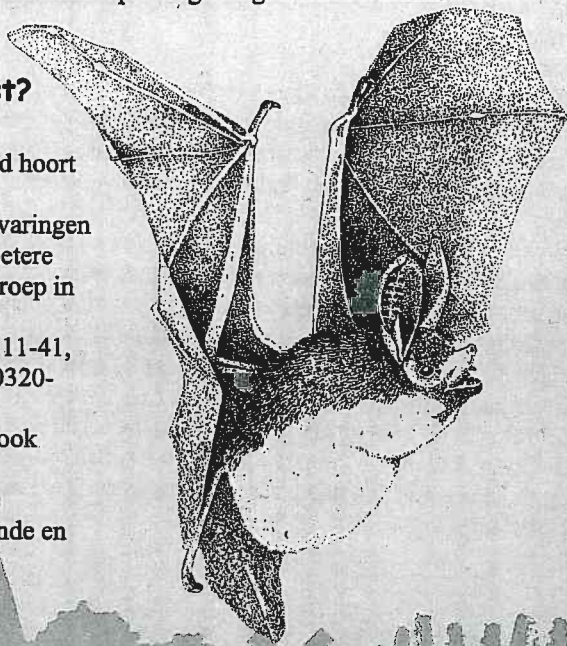
De kans dat er vleermuizen in de kast komen is klein en hangt voor een belangrijk deel af van de lokatie waar de kast hangt. Geef de moed echter niet te snel op. Als vuistregel geldt dat als er na 5 jaar nog steeds geen vleermuizen in een kast gezeten hebben, de kast op een andere plaats gehangen moet worden.

Vleermuizen in de kast?

Graag melden!

Landschapsbeheer Flevoland hoort graag uw ervaringen met de vleermuiskast zodat deze ervaringen bij kunnen dragen aan een betere bescherming van deze diergroep in Flevoland. Het adres van Landschapsbeheer is Botter 11-41, 8232 JS Lelystad, telefoon 0320-265065.

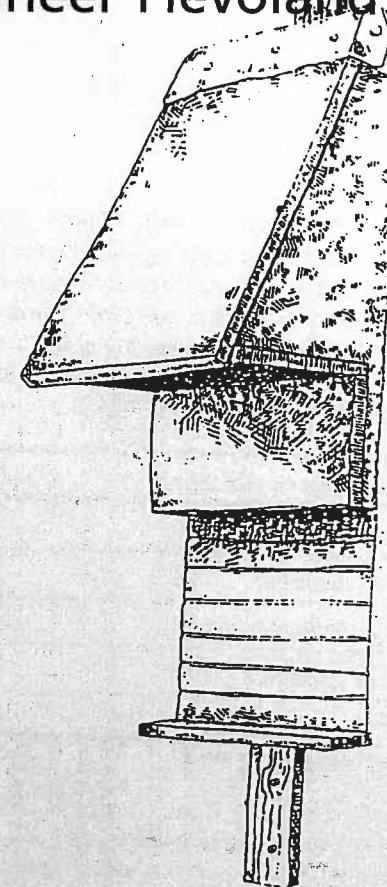
Uw ervaringen worden dan ook doorspeeld aan de Vleermuiswerkgroep van de Vereniging van Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming (026-3704038).

Landschapsbeheer Flevoland

Vleermuiskasten

Vleermuizen gebruiken vaak holle bomen als verblijfplaats. In de jonge polders van Flevoland is het aantal holle bomen beperkt waardoor ook veel vleermuissoorten niet algemeen zijn. Vleermuiskasten kunnen een goed alternatief vormen voor deze holle bomen en zo een periode met weinig holle bomen overbruggen. Op termijn zullen de Flevolandse bossen zo oud worden dat zij zelf voldoende holtes hebben voor vleermuizen. Deze brochure behandelt het leven van de Flevolandse vleermuis in en om een nestkast en vertelt op welke wijze de vleermuiskast het beste opgehangen kan worden.

Aantal soorten

In Nederland komen zo'n 19 vleermuissoorten voor. Enkele zijn zeer zeldzaam en worden bijvoorbeeld alleen in de winter in de mergelgroeven van Limburg waargenomen. In Flevoland komen 8 vleermuissoorten voor, namelijk:

- Baardvleermuis
- Meervleermuis
- Watervleermuis
- Gewone dwergvleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Rosse vleermuis
- Laatvlieger
- Gewone grootoorvleermuis

Welke soorten kunnen in een nestkast verwacht worden?

Houten nestkasten lijken op holle bomen. In de nestkasten worden dan ook voornamelijk boombewonende vleermuissoorten gevonden. In de zomerperiode kunnen de vleermuizen ingedeeld worden in twee groepen: soorten die in holtes van bomen hangen en soorten die in bebouwing zit (spouwmuur, onder dakpannen of op kerkzolders). Tabel 1 geeft aan hoe de Flevolandse soorten in de zomerperiode te splitsen zijn:

boombewonende soort	huisbewonende soort
Baardvleermuis	Meervleermuis
Watervleermuis	Gewone dwergvleermuis
Ruige dwergvleermuis	Laatvlieger
Rosse vleermuis	Gewone grootoorvleermuis*
Gewone grootoorvleermuis*	

* soort heeft geen voorkeur

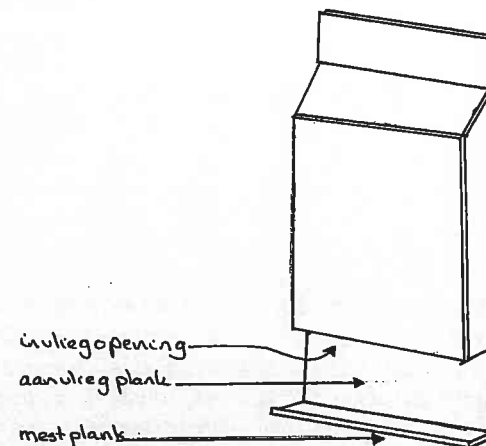
In de herfst zijn de Rosse vleermuis en de Ruige dwergvleermuis seksueel actief en deze soorten bakenen dan een territorium af. Dit territorium wordt dan verdedigd door vanuit een holle boom of een nestkast te roepen. Deze geluiden zijn voor kinderen en andere mensen met een goed gehoor nog te horen. Het geluid bestaat uit losse roepjes die klinken als Tsjik, tjsik. Als een ander mannetje te dicht bij de kast komt wordt hij aangevallen terwijl een vrouwtje wordt gelokt om naar binnen te komen.

De andere boombewonende soorten zijn in deze periode ook nog steeds in holle bomen te vinden al worden de groepen wel steeds kleiner.

In de winterperiode zoeken vleermuizen bij voorkeur naar stabiele koele en vochtige plaatsen als mergelgroeven, ijskelders, bunkers en spouwmuren. Nestkasten zijn dan minder geschikt omdat ze zelden vorstvrij en erg vochtig zijn. Alleen in minder strenge winters kunnen sporadisch boombewonende vleermuizen in de kast gevonden worden.

Hoe werkt een vleermuiskast?

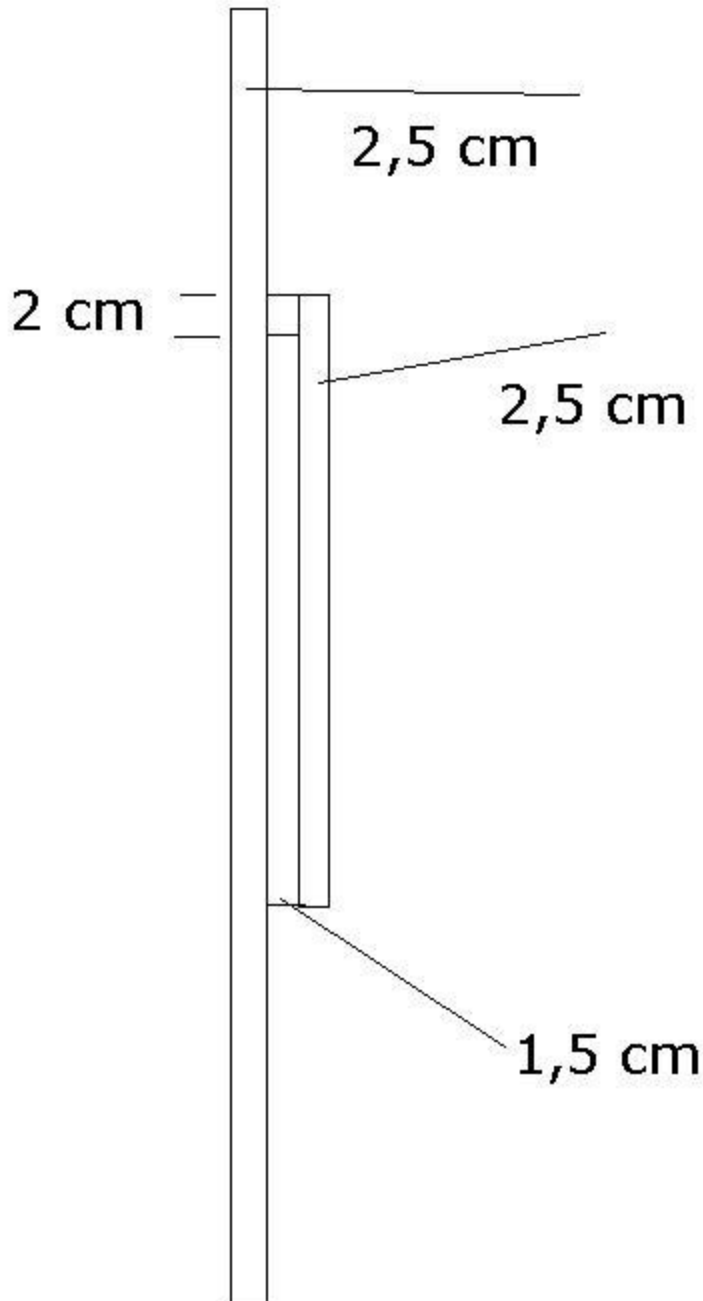
Een vleermuiskast bestaat uit een huisje met een extra lange achterwand; de aanvliegplank. De vleermuizen zullen op deze wand landen en zich vasthouden met hun nagels van de achterpoten en de duim van de vleugels. Kruipend gaan de vleermuizen naar boven om via de invliegopening, die onderin de kast zit, naar de nok te klimmen. Hier keren de dieren zich om zodat ze op de kop in de nok kunnen hangen. Het aantal vleermuizen in de kast kan variëren van 1-50 vleermuizen. Als het erg warm wordt in de kast dan kruipen de dieren langs de achterwand wat naar beneden om een iets koeler deel te zoeken.

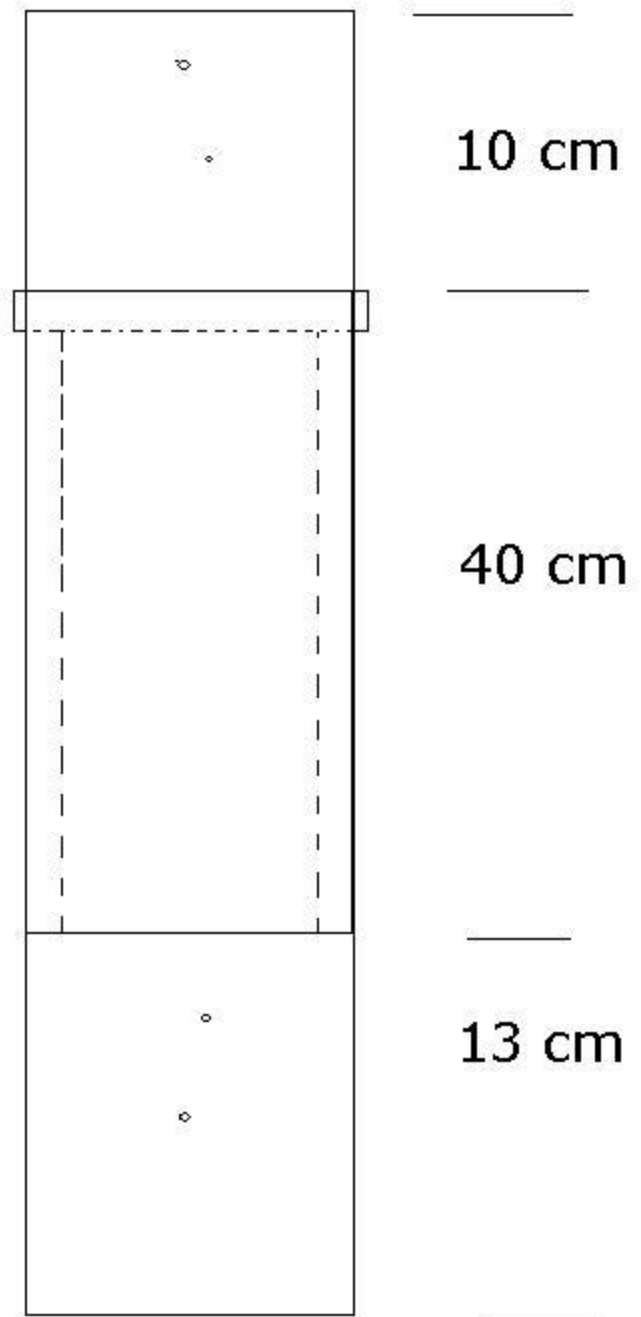
In een nestkast kunnen ook jongen geboren worden. In tegenstelling tot vogels gebruiken vleermuizen geen nestmateriaal maar hangt het jong aan de borst van de moeder of los aan achterwand. Dat de opening aan de onderzijde van de kast zit is dus handig: de vleermuis kan makkelijk naar binnen en vogels kunnen er eigenlijk geen nest bouwen want het nestmateriaal valt er makkelijk weer uit. Onderaan de nestkast zit een 'mestplankje'. De vleermuizen hangen overdag in de nok van de kast en als ze moeten poepen dan draaien ze zich even om laten de keutel vallen. De keutels die erg op muizenkeutels lijken vallen dan precies op de mestplank. Kasten waar geen mest op de plank hebben, zijn dus ook niet bewoond.

Bouwtekening vleermuiskast

zijaanzicht

vooraanzicht

De kast moet worden gemaakt van ruw hout.
Niet verven, ook niet de buitenkant.